

โครงการ “บ้านหนองบัว (เขาสำเภาคั่ว): พื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน”

Project: *Ban Nong Bua (Khao Samphao Khuam): A Green Space for Sustainable Coastal Resource Conservation*

ปัญหาของพื้นที่

บ้านหนองบัวเผชิญปัญหาป่าชายเลนกว่า 3 ไร่เสื่อมโทรมจากภัยธรรมชาติและการบุกรุก ขยะทะเลจากแหล่งท่องเที่ยวสะสมจำนวนมาก อีกทั้งน้ำทะเลไม่สะอาด ทำให้การเพาะฟักปูทะเลไม่มีประสิทธิภาพ กระทบต่อระบบนิเวศและวิถีชีวิตของชุมชนชายฝั่ง

Problems of the Area

Ban Nong Bua has faced severe coastal degradation, **with more than 0.5 hectares of mangrove forest degraded** due to natural disasters and encroachment. Marine debris from nearby tourist destinations has accumulated extensively, while the seawater is polluted and unsuitable for aquaculture. These conditions reduce the efficiency of blue swimming crab hatcheries and directly affect the coastal ecosystem and local livelihoods

กระบวนการทำงาน

ดำเนินงานด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม นักศึกษาและคณาจารย์ร่วมกับชุมชนสำรวจ วิเคราะห์ และคืนข้อมูลให้ชุมชน และร่วมกำหนดแนวทางแก้ไขกับชุมชน บูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน การวิจัย เชื่อมโยงความร่วมมือจากรัฐ เอกชนต่อยอดเป็นนวัตกรรมที่ชุมชนใช้ประโยชน์ได้จริง

Participatory Approach

The project was implemented through a participatory approach. University students and faculty collaborated with the community to survey and analyze problems, return the findings, and co-design solutions. These processes were integrated into teaching and research while linking partnerships with governmental agencies, the private sector, and academic organizations. The outcomes were synthesized and further developed into community-driven innovations.

กิจกรรมสร้างการเปลี่ยนแปลง

คัดค้านนวัตกรรม นำขยะไม้อัดซึ่งเป็นขยะทะเล มาใช้เพาะต้นโกงกาง ลดขยะถุงเพาะชำ ลดขั้นตอนการปลูก และเพิ่มอัตราการรอดของต้นโกงกางนำขยะทะเลขวดพลาสติก ทำเป็นแผ่นรองทางเดิน พัฒนาพื้นที่สาธารณะในชุมชน กิจกรรมเหล่านี้ช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม สร้างรายได้เสริม และเปิดพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และ CSR เชื่อมโยงกับการเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัย

Key Activities

Innovations were created by repurposing marine waste. Bamboo tubes collected as marine debris were used as mangrove seedling containers, reducing the use of plastic bags, simplifying planting processes, and increasing seedling survival rates. Plastic bottles from the sea were recycled into walking-path panels to improve public spaces in the community. These activities helped address environmental problems, generated supplementary income, and opened the community as a learning and CSR site that integrates with university teaching, research, and outreach.

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

พื้นที่ป่าชายเลนได้เฉลี่ยปีละ 1 ไร่ ปลอยลูกปูม้าสู่ทะเลปีละ 100 ล้านตัว นักศึกษามีส่วนร่วมกว่า 1,000 คนต่อปี และบุคคลภายนอกกว่า 5,000 คนต่อปี ชุมชนมีรายได้เฉลี่ย 150,000 บาทต่อปี ได้รับงบประมาณนอกเหนือกว่า 2 ล้านบาท และแผนต่อเนื่อง 5 ปี รวม 24 ล้านบาท ชุมชนพัฒนาระบบจัดการตนเอง และนวัตกรรมที่ยั่งยืน

Achieved Results

The project successfully restored an average of 0.16 hectares of mangrove forest per year and released approximately 100 million juvenile crabs into the sea annually. More than 1,000 students and 5,000 external participants joined the activities each year. The community generated an average annual income of 150,000 THB, received over 2 million THB from private sector sponsorship, and secured a five-year development plan worth 24 million THB. Furthermore, the community established self-management systems and developed sustainable local innovations.

ผลกระทบของโครงการ

เกิด “สำเภาคว่าโมเดล” ขยายผลสู่ชุมชนชายฝั่ง 17 จังหวัดรอบอ่าวไทย ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เป็นพื้นที่ต้นแบบด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้ สะท้อนบทบาทผู้นำของ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีในการบูรณาการพันธกิจเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

Project Impacts

The initiative has been recognized as the “*SamphaoKhuam Model*”, expanding to networks of coastal communities in 17 provinces along the Gulf of Thailand. It has gained support from government, private, and academic sectors, positioning Ban Nong Bua as a model site for coastal conservation and community-based learning. This achievement reflects the leadership role of Rambhai Barni Rajabhat University in integrating education, research, and academic services to drive sustainable community development.

